

Nr 480

Av herr Lundberg, om vidgad revisionsplikt för företag.

(Lika lydande med motion nr 859 i Andra kammaren)

Utredningen för översyn av bokföringslagen överlämnade sitt betänkande den 1 november 1967 till justitieministern. I utredningen har förordats en väsentlig utvidgning av kretsen av räkenskapsskyldiga, varigenom alla som yrkesmässigt bedriver självständig rörelse skulle innefattas — även ideella föreningar — med undantag dock för innehavare av jordbruk och hyresfastigheter.

Lagförslaget innehåller bestämmelser om räkenskapsskyldighetens innehåll, om verifikationer och om årsredovisningens utförande, varför innebörden blir bestämda krav på bokföringens kvalitet med verifikationer av varje affärshändelse och med möjligheter att följa ändringar i förmögenhetens storlek och sammansättning.

Om förslag till ny bokföringslag kommer att framläggas i huvudsak enligt utredningens förslag, kommer följderna att bli att en stor mängd företag kommer att behöva kvalificerad hjälp för att ordna bokföring och slutredovisning.

I förhållande till tidigare gällande bestämmelser föreslås nu skärpta straffbestämmelser. Åtal för oaktsamhet och uppsåt kan väckas, därest myndighet vid granskning funnit anledning göra anmälan och icke som nu endast vid betalningsinställelse. Vi anser det vara otillräckligt och för den mindre företagaren vanskligt att endast bokföringslagen ändras. Såväl företagarens som samhällets intresse visar här mot att en allmännare revisions-skyldighet bör prövas bl. a. för att aktivt stödja de mindre företagen.

För närvarande är endast aktiebolag, ekonomiska föreningar och vissa andra ekonomiska organ underkastade revisions-skyldighet. Det har redan tidigare framstått som en nackdel att övriga företag, vilkas borgenärer naturligtvis har samma behov av det skydd revision kan ge som ovannämnda företagsformers borgenärer, icke är skyldiga att utse revisor. Om revisions-skyldigheten blir lagfäst, kommer kreditvärdigheten hos många mindre företag att öka på grund av det förbättrade skydd för borgenärer och andra en välordnad ekonomisk redovisning indirekt ger. Jag ifrågasätter om inte bestämmelser om vidgad revisions-skyldighet måste utarbetas som ett nödvändigt komplement till den föreslagna lagen.

Då revisionsplikten nyligen varit föremål för lagstiftning i Norge, får jag härmed kort redogöra för utvecklingen där:

I Norge stiftades en lag 1929 om statsauktoriserade revisorer och revision. Den grundade sig på en parlamentarisk utredning 1918—1924. Revisionsplikt ålades i princip endast aktiebolag, vissa banker och liknande. Dessa behövde dock inte välja statsauktoriserad revisor. I början av 1950-talet utsågs en ny parlamentarisk utredning, den s. k. revisorlovkommittén, med ändamål att se över företagens externa kontrollorgan och revisionsväsende. Utredningen enades 1953 om en omfattande utökning av revisionssskyldiga företag. Skälen var givetvis dels ett företags eget intresse, dels hänsyn till tredje man men också statens intresse. Norskt näringsliv inklusive småföretagarföreningar var eniga om den allmänna revisionsplikten. Den norska revisionssskyldigheten omfattar i princip hela näringslivet och alla företagsformer varvid dock jordbruket är undantaget liksom företag inom handel och industri, vilkas omsättning understiger en miljon norska kronor. Lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 1965.

Med stöd av ovanstående anser jag det nu nödvändigt att diskutera och eventuellt genomföra en vidgad revisionsplikt i Sverige. Detta borde ske så att ikraftträdandet blir samtidigt med den nya bokföringslagen.

Jag hemställer därför,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär en utredning angående behovet av vidgad revisionsplikt.

Stockholm den 26 januari 1968

Roland Lundberg (h)

Nr 481

Av herr Nyman m. fl., om åtgärder mot oljeläckage.

(Lika lydande med motion nr 605 i Andra kammaren)

Stockholm den 26 januari 1968

Sven Nyman (fp)

Bo Skårman (fp)

Eric G. Peterson (fp)

Elvy Olsson (cp)

Holge Ottosson (h)